

Nebezpečný škůdce stromů na postupu. Polník jasanový objeven 250 km od českých hranic.

Praha, 29. července 2026 | Aktuální situace s polníkem jasanovým, nebezpečným škůdcem jasanů, nabírá na obrátkách. V červnu se poprvé vyskytl na dvou místech Evropské unie – Maďarsku a Slovensku. Začátkem července byl potvrzen jeho další výskyt na Slovensku. Do Česka mu zbývá urazit 250 km. Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) se zapojil do osvětové kampaně #PlantHealth4Life zaměřující se na zdraví rostlin a vyzývá občany k obezřetnosti.

„Pro případ výskytu polníka jasanového na našem území máme zpracovaný pohotovostní plán a samozřejmě plně spolupracujeme s maďarskými a slovenskými kolegy, uvádí Michal Hnízdl, ředitel Sekce osiv, sadby a zdraví rostlin ÚKZÚZ. „Chtěli bychom požádat občany, aby jakékoli podezření na tohoto škůdce hlásili ve formuláři na našem Rostlinolékařském portále,“ dodává.

Zlomový okamžik nastal 9. června 2026, kdy byl první brouk polníka jasanového (*Agrilus planipennis*) v EU zachycen na území Maďarska, konkrétně v lapači v obci Beregsurány u ukrajinských hranic. Jen o několik dní později, 25. 6. 2026, zachytili na východním Slovensku v obci Streda nad Bodrogom v okrese Trebišov tamní úřady v lapači 18 dospělých jedinců, další úlovek byl pak oznámen dne 7. 7. 2026. **V současné době se tento škůdce vyskytuje již ve 22 katastrálních územích na jihu východního Slovenska.** V obou zemích byly na základě následných průzkumů zjištěny i napadené jasanové stromy a byly spuštěny pohotovostní plány. V zasažených oblastech probíhá eradikace tohoto obávaného škůdce (viz červené body v mapě).

Tento krasec napadá všechny evropské druhy jasanů a dokáže v krátkém čase zlikvidovat celé jasanové porosty. Napadá nejen oslabené, ale i zdravé stromy nejrůznějšího věku. Jeho kovově modrozelené klínovitě protažené tělo dosahuje velikosti 8–14 mm. Larvy se vyvíjejí pod kůrou, kde v oblasti lýka a povrchové části běle způsobují dlouhé esovitě zakřivené chodbičky.

Rizikový je dovoz hostitelských rostlin určených k výsadbě z území výskytu, dovoz dřeva hostitelských rostlin s kůrou, palivového dřeva, dřevěného obalového materiálu, štěpky a neošetřených dřevěných prokladů s kůrou. **Mezi příznaky patří žloutnutí, řídnutí nebo usychání koruny jasanu, stejně jako výskyt klikatých chodbiček pod kůrou a výletových otvorů na kmeni a větvích ve tvaru písmene D.**

První výskyty polníka v Evropě

Tento původně východoasijský druh – Čína, Japonsko, Korea, Tchaj-wan, Rusko (Dálný východ), byl na přelomu tisíciletí zavlečen do Spojených států amerických (Michigan) a Kanady (Ontario). Během dvou desetiletí se velmi rychle rozšířil a stal se v celé východní a částečně i střední části Severní Ameriky jedním z nejvýznamnějších lesních škůdců.

Evropská invaze polníka jasanového začala v roce 2003, kdy byl zjištěn v Moskvě. V následujících letech se postupně rozšířil v jižní oblasti evropské části Ruska, odkud v roce 2019 pronikl na východní část Ukrajiny. V roce 2023 byl hlášen z Kyjeva a v roce 2025 z Běloruska.

Jak může pomoci veřejnost

Největší riziko zavlečení představuje jasanové dřevo, které v rámci celé Evropské unie podléhá přísným dovozním kontrolám, je však známa řada případů, kdy zavlečení škůdce došlo běžnou nákladní, popř. osobní dopravou. Přestože je nejbližší známý výskyt polníka jasanového vzdálen asi 250 km od českých hranic, zkušenosti ze Severní Ameriky ukazují, že se může objevit kdekoliv. Veřejnost může pomoci úřadům zjistit případný výskyt škodlivého brouka tak, že **nahlásí podezření ÚKZÚZ**.

Důležité je zajistit dokladový materiál (fotografie) a uvedení přesné lokality (prostřednictvím polohy telefonu). Následně lze informace zaslat na e-mailovou adresu karantena@ukzuz.gov.cz nebo je vložit do kontaktního formuláře Rostlinolékařského portálu ÚKZÚZ, který je dostupný v levém menu pod nabídkou „Fytosanitární rizika EU“ – položka „[Podezření na karanténní škodlivý organismus](#)“ (ŠO). Pracovníci ÚKZÚZ podnět následně prověří.

#PlantHealth4Life přináší osvětu

Významnou součástí prevence je také informovanost veřejnosti. Proto se ÚKZÚZ již počtvrté zapojuje do celoevropské kampaně #PlantHealth4Life, kterou organizuje Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) ve spolupráci s Evropskou komisí a národními organizacemi ochrany rostlin. Cílem kampaně je upozornit na souvislost mezi zdravím rostlin, potravinovou bezpečností, ekonomikou a životním prostředím. Vyzývá cestovatele, aby mysleli na zdraví české přírody a nevozili domů rostliny ze zahraničí.

Poznámky pro editory

[#PlantHealth4Life](#) je víceletá osvětová kampaň vedená na doporučení Evropské komise. Je založena na analýze vnímání zdraví rostlin a chování občanů. Jejím cílem je přejít od informování k hlubšímu přemýšlení o vnímání rizik a změně individuálního chování, které ovlivňuje zdraví rostlin. Letos se do kampaně zapojily téměř všechny členské státy EU a i některé kandidátské země.

[ÚKZÚZ](#) jako národní organizace ochrany rostlin v Česku provádí rostlinolékařské kontroly zásilek rostlin dovážených ze třetích zemí, odborné šetření před vývozy rostlin do třetích zemí, aktivně zjišťuje případnou přítomnost nových patogenů a škůdců a monitoruje výskyt hospodářsky významných chorob a škůdců rostlin na našem území. Primárně se zabývá invazními druhy škodlivých organismů.

[Evropský úřad pro bezpečnost potravin \(EFSA\)](#) je agenturou Evropské unie, která byla založena v roce 2002, aby sloužila jako nestranný zdroj vědeckého poradenství pro manažery rizik a informovala o rizicích spojených s potravinovým řetězcem. Spolupracuje se zúčastněnými stranami na podpoře soudržnosti vědeckého poradenství EU a poskytuje vědecký základ pro právní a správní předpisy na ochranu evropských spotřebitelů před riziky spojenými s potravinami – od zemědělce ke spotřebiteli.

Kontakty pro média

Pavλίna Drahokoupilová
Ewing s. r. o.
+420 601 520 291
drahokoupilova@ewing.cz

Petra Hrabčáková
ÚKZÚZ
+ 420 734 427 619
petra.hrabcakova@ukzuz.gov.cz